

Ontwerpbesluit Openbaar

Ons kenmerk: ACM/DE/XXXX

Zaaknummer: 16.0625.53

Besluit van de Autoriteit Consument en Markt van [datum], kenmerk [ACM/DE/###] tot wijziging van de voorwaarden als bedoeld in artikelen 12b van de Gaswet betreffende de dienst diversion

De Autoriteit Consument en Markt,

Gelet op artikel 12f, eerste lid, van de Gaswet;

Besluit:

Artikel I

De Transportcode gas LNB wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 2.1.7 Diversion vervalt.

B

Na artikel 2.1.6 wordt een nieuwe paragraaf toegevoegd, luidende:

2.1.7 Diversion

C

In paragraaf 2.1.7 worden vijf artikelen toegevoegd, luidende:

2.1.7.1 De dienst diversion geeft het recht om gecontracteerde entrycapaciteit of exitcapaciteit te verplaatsen naar een ander op dezelfde locatie gelegen entrypunt respectievelijk exitpunt onder de voorwaarde dat er geen extra beslag op transportcapaciteit wordt gelegd.

2.1.7.2 Erkende programmaverantwoordelijken kunnen de dienst diversion aanvragen via een formulier dat de netbeheerder van het landelijk gastransportnet op zijn website publiceert. De combinatie van entry- en exitpunten waarvoor de dienst diversion wordt aangeboden wordt door de netbeheerder van het landelijk gastransportnet op zijn website gepubliceerd.

Pagina
1/10

Muzenstraat 41 | 2511 WB Den Haag
Postbus 16326 | 2500 BH Den Haag
T 070 722 20 00 | F 070 722 23 55
info@acm.nl | www.acm.nl | www.consuwijzer.nl

Ontwerpbesluit Openbaar

- 2.1.7.3 Diversion van een entry- of exitpunt waarop het first come first served principe van toepassing is naar een interconnectiepunt wordt gecontracteerd en aan erkende programmaverantwoordelijken toegewezen via een veiling. Bovenop het gereguleerde entry- of exittarief dat in de veiling als starttarief dient zal, indien zich dat in de veiling voordoet, een veilingtoeslag in rekening gebracht worden. Voor de duur, de omvang en de prijs waarvoor de erkende programmaverantwoordelijke diversion heeft aangevraagd en in de veiling entry- of exitcapaciteit ten behoeve van diversion heeft gecontracteerd, wordt hij van zijn betalingsverplichting op het entry- en exitpunt, waarop het first come first served principe van toepassing is, ontslagen. Als het starttarief in de veiling lager is dan het gereguleerde tarief op het entry- of exitpunt waarop het first come first served principe van toepassing is, wordt de erkende programmaverantwoordelijke enkel van zijn betalingsverplichting ontslagen voor zover het tarief op het interconnectiepunt dekkend is. Diversion van een entry- of exitpunt waarop het first come first served principe van toepassing is naar een interconnectiepunt, kan gecontracteerd worden voor een maand, een kwartaal of een jaar.
- 2.1.7.4 Diversion op de overige entry- of exitpunten wordt gecontracteerd en aan erkende programmaverantwoordelijken toegewezen volgens het first come first served principe. De duur van diversion is niet korter dan een dag. Indien het gereguleerde tarief op het entry- of exitpunt waar capaciteit heen verplaatst wordt lager is dan het gereguleerde tarief op het oorspronkelijke entry- of exitpunt, wordt de erkende programmaverantwoordelijke op het oorspronkelijke punt enkel van zijn betalingsverplichting ontslagen voor zover het tarief op het entry- of exitpunt waar de capaciteit heen wordt verplaatst dekkend is. Bovenop het gereguleerde entry- en exittarief wordt een eventuele veilingtoeslag in rekening gebracht. Bij de berekening van het tarief wordt gebruik gemaakt van de maandfactor die geldt op het oorspronkelijke entry- of exitpunt.
- 2.1.7.5 De status van de door middel van diversion verplaatste entry- of exitcapaciteit zal niet worden aangetast tenzij deze verplaatsing de status van de entry- of exitcapaciteit van een andere erkende programmaverantwoordelijke zou aantasten.

Artikel II

Dit besluit treedt in werking met ingang van [PM].

Ontwerpbesluit Openbaar

Dit besluit zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

's-Gravenhage, [datum dat het besluit en de toelichting zijn vastgesteld]

De Autoriteit Consument en Markt,
namens deze:

dr. F. J. H. Don
bestuurslid

Tegen dit besluit kan degene, wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, binnen zes weken na bekendmaking beroep instellen bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven, Postbus 20021, 2500 EA, 's-Gravenhage.

3/10

Ontwerpbesluit Openbaar

TOELICHTING

I. Samenvatting

1. De vereniging van energienetbeheerders Nederland heeft een voorstel ingediend tot wijziging van de voorwaarden als bedoeld in artikel 12b van de Gaswet. Het voorstel betreft een aanpassing van het artikel 2.1.7 van de Transportcode gas LNB. Door deze wijziging wordt het weer mogelijk om gebruik te maken van de dienst diversion tussen entry- en exitpunten waarop het first come first served principe van toepassing is en interconnectiepunten. De Autoriteit Consument en Markt is van oordeel dat de voorgestelde wijzigingen niet in strijd zijn met de belangen, eisen en regels als bedoeld in artikel 12f van de Gaswet.

II. Aanleiding en gevolgde procedure

2. De Autoriteit Consument en Markt (hierna: ACM) stelt op grond van artikel 12f van de Gaswet regelgeving vast voor de energiemarkt. ACM heeft op 20 juni 2016 het codevoorstel 'diversion 2016' van de vereniging van energienetbeheerders Nederland (hierna: Netbeheer Nederland) ontvangen.¹ De aanleiding voor het voorstel is als volgt.
3. In artikel 2.1.7 van de Transportcode gas LNB is de dienst diversion vastgelegd. Deze dienst geeft een erkende programmaverantwoordelijke (hierna: PV-er) het recht om gecontracteerde entry- en exitcapaciteit te verplaatsen naar een ander entry- of exitpunt op dezelfde locatie. Een PV-er contracteert de dienst via het first come first served principe (hierna: FCFS-principe).² Gasunie Transport Services B.V. (hierna: GTS) publiceert op zijn website de combinaties van entry- en exitpunten waarvoor de dienst wordt aangeboden.
4. Tot 1 januari 2014 kon een PV-er met de dienst diversion gecontracteerde entry- of exitcapaciteit verplaatsen van en naar ieder willekeurig entry- of exitpunt op dezelfde locatie. Op ieder punt, bijvoorbeeld een interconnectiepunt of gasopslag, werd capaciteit namelijk toegewezen via het FCFS-principe.
5. Op 1 januari 2014 is in Nederland de Europese netcode voor capaciteitsallocatie (hierna: NC CAM)³ van kracht geworden. In artikel 8, eerste lid, van deze code is vastgelegd dat capaciteit op een interconnectiepunt via een veiling moet worden toegewezen.

¹ Brief met kenmerk indiener: BR-16-1186, kenmerk ACM: ACM/DE/2016/101401.

² Met FCFS wordt capaciteit toegekend aan degene die als eerste de capaciteit contracteert. Dit is in tegenstelling tot de toekenning van capaciteit op een interconnectiepunt. Deze capaciteit wordt geveild bij opbod.

³ Verordening (EU) nr. 984/2013 van de Commissie van 14 oktober 2013 tot vaststelling van een netcode met betrekking tot capaciteitsstuwingsmechanismen in gastransmissiesystemen en tot aanvulling van Verordening (EG) nr. 715/2009 van het Europees Parlement en de Raad (PbEU 2013, L273/5).

Ontwerpbesluit Openbaar

6. Met de invoering van NC CAM was het daarmee niet langer mogelijk om de dienst diversion te boeken van een entry- of exitpunt waar het FCFS-principe van toepassing is (hierna: FCFS-punt) naar een interconnectiepunt. Om een dergelijke diversion mogelijk te maken zou GTS de betreffende capaciteit immers ook via een veiling moeten toewijzen. Bij de implementatie van de NC CAM heeft ACM de mogelijkheid van diversion van een FCFS-punt naar een interconnectiepunt LNB geschrapt, op voorstel van Netbeheer Nederland.
7. Nadien is GTS meermalen gevraagd om de dienst diversion weer mogelijk te maken tussen FCFS-punten en interconnectiepunten. De gebruiksmogelijkheden van gecontracteerde capaciteit worden volgens de klanten van GTS namelijk sterk beperkt, wat kan leiden tot onnodige extra investeringen. Daarnaast maakt NC CAM volgens hen geen onderscheid tussen FCFS-punten en interconnectiepunten bij toewijzen van *backbone* capaciteit.
8. Netbeheer Nederland heeft het voorstel ingediend om de dienst diversion weer mogelijk te maken van een FCFS-punt naar een interconnectiepunt. Hiertoe stelt zij voor om in artikel 2.1.7 van de Transportcode gas LNB op te nemen dat deze dienst in dat geval via een veiling wordt gecontracteerd. Daarnaast bevat het voorstel bepalingen rondom het te betalen tarief voor deze dienst.
9. Netbeheer Nederland heeft naar aanleiding van overleg met ACM het voorstel op 27 september 2016 aangevuld. Met de aanvulling wil Netbeheer Nederland verduidelijken dat een PV-er bij diversion vanaf een interconnectiepunt niet ontslagen wordt van zijn plicht om een eventuele veilingtoeslag te betalen.
10. Voor de behandeling van het codewijzigingsvoorstel heeft ACM de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van toepassing verklaard. Als onderdeel van deze procedure heeft ACM het ontwerpbesluit en de daarop betrekking hebbende stukken ter inzage gelegd en gepubliceerd op haar internetpagina. Van de terinzagelegging is kennis gegeven in de Staatscourant van [datum]. ACM heeft belanghebbenden in de gelegenheid gesteld binnen zes weken hun zienswijzen op het ontwerp kenbaar te maken.
11. ACM is van mening dat het voorstel geen technische voorschriften bevat bedoeld in de Notificatierichtlijn. Daarom zijn de voorwaarden in dit besluit niet in ontwerp ter notificatie aangeboden.

Ontwerpbesluit Openbaar

III. Beoordeling

A. Aanvraag van de dienst diversion

12. Netbeheer Nederland stelt voor om op te nemen dat een PV-er de dienst diversion kan aanvragen via een formulier dat de netbeheerder van het landelijk gastransportnet op zijn website publiceert.
13. ACM is van oordeel dat het aanvragen van de dienst via een formulier dat GTS op zijn website publiceert praktisch en toegankelijk is. Tevens is dit in lijn met de wijze waarop bepaalde andere diensten van GTS – zoals wheeling – aangevraagd kunnen worden. Naar het oordeel van ACM is de voorgestelde wijziging dan ook niet in strijd met de belangen, regels en eisen bedoeld in artikel 12f, eerste en tweede lid, van de Gaswet.

B. Diversion van FCFS-punt naar een interconnectiepunt

Toewijzing via veiling

14. Netbeheer Nederland stelt voor om vast te leggen dat de dienst diversion van een FCFS-punt naar een interconnectiepunt via een veiling aan een PV-er wordt gecontracteerd en toegewezen.
15. Volgens ACM – zoals reeds in randnummer 5 en 6 betoogd – moet de dienst diversion van een FCFS-punt naar een interconnectiepunt via een veiling worden toegewezen. Nu dit het geval is acht ACM het voorstel op dit punt in lijn met NC CAM. Naar het oordeel van ACM is de voorgestelde wijziging dan ook niet in strijd met de belangen, regels en eisen bedoeld in artikel 12f, eerste en tweede lid, van de Gaswet.

Contractduur

16. Netbeheer Nederland stelt voor om vast te leggen dat de dienst diversion van een FCFS-punt naar een interconnectiepunt gecontracteerd kan worden als een jaar-, kwartaal- of maandproduct.
17. Volgens ACM rust op GTS geen plicht om de dienst diversion met een bepaalde contractduur aan te bieden. Wel moet de contractduur in lijn zijn met NC CAM. In artikel 9, eerste lid van deze code is vastgelegd dat een transmissiesysteembeheerder (hierna: TSB) standaard capaciteitsproducten moet aanbieden op interconnectiepunten (jaar, kwartaal, maand, dag en binnen de dag). De contractduur van de dienst moet daarom gelijk zijn aan één of meer van de genoemde capaciteitsproducten. ACM constateert dat dit het geval is. Naar het oordeel van ACM is de voorgestelde wijziging dan ook niet in strijd met de belangen, regels en eisen bedoeld in artikel 12f, eerste en tweede lid, van de Gaswet.

Ontwerpbesluit Openbaar

Te betalen tarief

18. Netbeheer Nederland stelt voor om vast te leggen dat een PV-er op het interconnectiepunt waar hij ten behoeve van diversion capaciteit koopt het starttarief in de veiling en een eventuele veilingtoeslag betaalt.
19. Uit artikel 26, eerste lid, NC CAM volgt dat een PV-er het gereguleerde tarief en een eventuele veilingtoeslag moet betalen indien hij capaciteit heeft bemachtigd op een interconnectiepunt. ACM acht het daarmee juist dat een PV-er bij diversion van een FCFS-punt naar een interconnectiepunt het starttarief moet betalen op het laatstgenoemde punt, evenals een eventuele veilingtoeslag. Naar het oordeel van ACM is de voorgestelde wijziging dan ook niet in strijd met de belangen, regels en eisen bedoeld in artikel 12f, eerste en tweede lid, van de Gaswet.

Bijbetalen verschil gereguleerde tarieven op FCFS-punt en interconnectiepunt

20. Netbeheer Nederland stelt voor om vast te leggen dat een PV-er het verschil tussen het tarief op het FCFS-punt en het interconnectiepunt moet bijbetalen voor zover het starttarief in de veiling lager is dan het gereguleerde tarief op het FCFS-punt.
21. Met de dienst diversion biedt GTS de mogelijkheid om reeds geboekte capaciteit tijdelijk op een ander entry- of exitpunt op dezelfde locatie in te zetten. Het capaciteitscontract dat een PV-er met GTS is aangegaan op het FCFS-punt blijft daarbij in stand. Een contractuele afspraak moet gehonoreerd worden, ook als er gebruik wordt gemaakt van de dienst diversion. Een PV-er kan volgens ACM alleen van zijn betalingsverplichting op het FCFS-punt ontslagen worden *voor zover* het starttarief op het interconnectiepunt voldoende hoog is om de aangegane betalingsplicht op het FCFS-punt te kunnen nakomen. Indien dit niet het geval is, moet het verschil bijgelegd worden. ACM volgt daarmee het betoog van Netbeheer Nederland dat een PV-er bij diversion tijdelijk niet minder mag gaan betalen. Naar het oordeel van ACM is de voorgestelde wijziging dan ook niet in strijd met de belangen, regels en eisen bedoeld in artikel 12f, eerste en tweede lid, van de Gaswet.
22. Ten opzichte van het codevoorstel heeft ACM een tekstuele wijziging aangebracht. Volgens ACM moeten de codes duidelijk maken waar GTS het eventuele verschil tussen het starttarief in de veiling en het FCFS-tarief in rekening brengt. ACM heeft daarom opgenomen dat een PV-er enkel van zijn betalingsverplichting is ontslagen op het FCFS-punt voor zover het tarief op het interconnectiepunt daarvoor dekkend is. Daaruit volgt dat het eventuele verschil op het FCFS-punt in rekening wordt gebracht.

Ontwerpbesluit Openbaar

Tijdelijk ontslag van betalingsplicht op het FCFS-punt

23. Netbeheer Nederland stelt voor om vast te leggen dat een PV-er, indien hij capaciteit koopt in een veiling, tijdelijk ontslagen wordt van zijn betalingsplicht op het FCFS-punt.
24. In het geval van diversion van een FCFS-punt naar een interconnectiepunt moet een PV-er eerst capaciteit kopen op het laatstgenoemde punt. In dat geval beschikt een PV-er over capaciteit op het FCFS-punt én het interconnectiepunt. Een PV-er maakt voor de duur en capaciteit waarvoor diversion is gecontracteerd echter geen gebruik van de capaciteit op het FCFS-punt. Hij heeft immers alleen capaciteit op een interconnectiepunt gekocht om een diversion vanaf dat FCFS-punt mogelijk te maken. Een PV-er kan geen gebruik maken van de geboekte capaciteit op een FCFS-punt. ACM acht het juist dat een PV-er in een dergelijk geval niet hoeft te betalen voor laatstgenoemde capaciteit. Naar het oordeel van ACM is de voorgestelde wijziging dan ook niet in strijd met de belangen, regels en eisen bedoeld in artikel 12f, eerste en tweede lid, van de Gaswet.

8/10

C. Diversion op overige punten

Contractduur

25. Netbeheer Nederland stelt voor om vast te leggen dat de duur van een diversion op de overige entry- of exitpunten niet korter is dan een dag.
26. Naar het oordeel van ACM volgt uit de Gaswet en andere relevante wet- en regelgeving voor GTS niet de plicht om de dienst diversion voor een (minimaal) bepaalde duur aan te bieden. Volgens het voorstel kan een PV-er genoemde diversion voor iedere duur, behalve korter dan een dag, de dienst contracteren. Naar het oordeel van ACM is deze voorgestelde wijziging niet in strijd met de belangen, regels en eisen bedoeld in artikel 12f, eerste en tweede lid, van de Gaswet.

Bijbetalen verschil tussen tarieven

27. Netbeheer Nederland stelt voor om vast te leggen dat indien het gereguleerde tarief op het entry-of exitpunt waar capaciteit heen verplaatst wordt lager is dan het gereguleerde tarief op het oorspronkelijke entry- of exitpunt, de PV-er het verschil moet bijleggen.
28. ACM is van mening dat een PV-er bij iedere diversion, dus niet alleen van een FCFS-punt naar een interconnectiepunt, alleen van zijn betalingsverplichting ontslagen kan worden voor zover het tarief op het punt waar diversion vandaan wordt ingezet daarvoor dekkend is. De redenen hiertoe zijn gelijk aan het betoog in de randnummers 20 en 21 van deze toelichting. Naar het oordeel van ACM is de voorgestelde wijziging dan ook niet in strijd met de belangen, regels en eisen bedoeld in artikel 12f, eerste en tweede lid, van de Gaswet.

Ontwerpbesluit Openbaar

29. De wijziging zoals beschreven in randnummer 22 van deze toelichting is ook opgenomen in artikel 2.1.7.4 van de Transportcode gas LNG doorgevoerd. De redenen hiertoe zijn gelijk aan hetgeen in dat randnummer wordt gesteld.

Te betalen maandfactor

30. Netbeheer Nederland stelt voor om vast te leggen dat er een hogere maandfactor in rekening wordt gebracht.
31. Bij iedere diversion, behalve vanaf een FCFS-punt naar een interconnectiepunt⁴, verplaatst een PV-er reeds geboekte capaciteit naar een ander entry- of exitpunt. Daarbij verhuist ook de maandfactor mee die geldt op het oorspronkelijke punt. Een PV-er heeft de betreffende capaciteit immers reeds geboekt en daarbij is afgesproken welke maandfactor wordt gehanteerd bij het bepalen van het te betalen tarief. Een PV-er wordt daarmee enkel aan een voorwaarde gehouden die hij in het contract met GTS is overeengekomen. De maandfactor is daarmee gelijk aan de maandfactor die geldt op het oorspronkelijke punt. Naar het oordeel van ACM is de voorgestelde wijziging daarmee niet in strijd met de belangen, regels en eisen bedoeld in artikel 12f, eerste en tweede lid, van de Gaswet.
32. Ten opzichte van het codevoorstel heeft ACM in de tekst wijzigingen aangebracht. Het betreft wat grammaticale en interpunctie wijzigingen, maar ook een tekstuele wijziging. Volgens ACM zorgt de passage dat er een hogere maandfactor in rekening wordt gebracht voor onduidelijkheid. De maandfactor is (zoals in randnummer 31 uitgelegd) op het punt waar de capaciteit heen verplaatst wordt en waar het vandaan komt immers gelijk. In dit artikel is daarom nu opgenomen dat het tarief berekend wordt met de maandfactor die geldt op het oorspronkelijke entry-of exitpunt.

Betaling van eventuele veilingtoeslag bij diversion vanaf een interconnectiepunt

33. Netbeheer Nederland stelt voor om vast te leggen dat een PV-er bij diversion vanaf een interconnectiepunt naar een ander entry- of exitpunt op het cluster een eventuele veilingtoeslag moet betalen.
34. Volgens ACM wordt een PV-er bij diversion van een interconnectiepunt naar overige punten niet ontslagen wordt van zijn plicht om een eventuele veilingtoeslag te betalen. Deze veilingtoeslag is immers ontstaan bij het boeken van capaciteit op een IP en maakt daarmee onderdeel uit van de overeenkomst die een PV-er met GTS is aangegaan. Naar het oordeel van ACM is de voorgestelde wijziging dan ook niet in strijd met de belangen, regels en eisen bedoeld in artikel 12f, eerste en tweede lid, van de Gaswet.

⁴ Bij een diversion van een FCFS-punt naar een interconnectiepunt koopt een PV-er in een veiling capaciteit op laatstgenoemde punt.

**Ontwerpbesluit
Openbaar**

IV. Reactie op ontvangen zienswijzen

[PM]

's-Gravenhage, [datum dat het besluit en de toelichting zijn vastgesteld]

De Autoriteit Consument en Markt,

namens deze:

dr. F. J. H. Don
bestuurslid

10/10